

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Красимир Борисов Гигов, д.м.

Катедра „Медицина на бедствените ситуации и морска медицина“

Факултет „Обществено здравеопазване“

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

Член на НЖ, определено със заповед № Р-109-594/18.12.2020 г. на

Ректора на МУ-Варна

Относно: Дисертационен труд за присъждане на научна и образователна степен „доктор“ на докторант д-р Росица Василева Петрова с тема „Наводненията – здравни и екологични проблеми за Дунавски район“ по докторска програма: „Медицина на бедствените ситуации“, професионално направление: 7.1 Медицина

Докторантката д-р Росица Василева Петрова е родена на 8.04.1971 г. в гр. Ловеч. Става магистър по медицина 1995 г. в МУ Плевен и магистър по икономика 2004 г. в СА „Димитър Апостолов Ценов“ гр. Свищов.

През 2009 г. д-р Петрова става специалист по трудова медицина.

В периода 1996 – 2016 е лекар в системата на доболничната помощ и ръководител на служба по трудова медицина.

От 2016 г. до момента е асистент в катедра Хигиена, медицинска екология, професионални болести и сектор Медицина на бедствените ситуации.

През 2020 защитава втора специалност Медицина на бедствените ситуации.

Участвала е в проект на тема – Проучване предиктивните стойности на човешки плацентарен лактоген.

Владее руски език на високо ниво, френски и английски – средно ниво.

Зачислена е за докторант в самостоятелна форма на обучение на 16.09.2019 г. в МУ-Варна с научен ръководител проф. д-р Христианна Ангелова Романова, д.м.н.

Успешно се представя на вътрешната защита в МУ-Варна.

Представеният дисертационен труд е 168 страници и включва 9 раздела.

Във въведението докторантът посочва, че от всички природни бедствия наводненията са най-честата природна катастрофа, като ежегодно в света се стават случват 10 000 наводнения с различни параметри, последици и загуби. В периода от 2005 г. до 2020 г., наводненията в Република България съставляват 40% от всички природни бедствия. Едни от рисковите региони за катастрофални наводнения в Дунавски район са реките – Дунав, Русенски Лом, Вит, Осъм, Янтра, Искър и Огоста.

Литературният обзор е достатъчен по обем и степен на информация. Завършва с интересни изводи и обяснения за актуалността на проблема.

Целта, която докторантската си е поставила с дисертационния труд е от важно значение за решаване на проблемите свързани със защитата при този вид бедствия, а именно „Да се проучат и анализират здравните и екологични проблеми за Дунавски район, както и информираността и степента на готовност на обществото за правилно поведение и защита при наводнение“.

Изследователски задачи са добре подбрани и подробно разработени.

Основна теза на дисертационния труд е, че наводненията са водещи за Дунавски район бедствия и чрез повишаване информираността и подготовката на населението за защита, могат да се намалят значимите отрицателни ефекти от него.

Постановка и материали:

Настоящото проучване разглежда основно нивото на информираност и подготовка за защита от наводнения на обществото от Дунавски район (населението от два избрани града: Плевен и Свищов, намиращи се в Дунавски район на Басейнова Дирекция).

Необходимата информация е събрана по метода на пряка индивидуална и анонимна анкета (допитване), проведено в периода от месец май 2019 г. до месец май 2020 г. Събирането на данните от институциите е проведено в периода от март 2019 г. до март 2020 г.

Въпросникът е разработен от докторанта и одобрен на Катедрен съвет в Медицински университет град Варна, работещи в РД „ПБЗН“, РЗИ, БЧК, Областна администрация – Плевен и община Свищов.

Използваните Методи са достатъчно по видове и обем – исторически, документален, описателен, сравнителен и социологически – анкетен, количествен и статистически методи.

Собствените проучвания:

По първа задача е направена е оценка на риска от наводнения въз основа на данни от регистрирани минали наводнения. За цялата страна има регистрирани общо 1903 броя минали наводнения. От тях 1028 броя се поставят в графа значими минали наводнения и 573 бъдещи, потенциално значими.

От общо 160 броя повърхностни водни тела специалистите определят като „река“ – 119 броя и като „езеро“ - 41 броя. От предварителната оценка на риска за Дунавски район: 49 броя водни тела са определени в Риск, 20 броя в евентуален риск и 51 броя в добро общо състояние. Не е уточнена също и годината на оценка на риска.

В предварителната оценка на риска за Дунавски район са събрани данни за 744 броя минали наводнения, от които 629 броя в началото на оценяването и след провеждането на задълбочени консултации още 115 броя.

Събрани и анализирани са редица данни за особеностите на наводненията в Дунавски район и са отбелязани важни характеристики. Представени са данни за повсеместни и обширни наводнения в Дунавски район както и за пострадало население, здравни и екологични проблеми.

Възможните причини за наводнения са добре анализирани в община Плевен и Свищов. Направените изводи са за периода 2005-2020 г.

По втората задача се отнася до основните задачи на медицинската служба (по-специално на здравните заведения) при наводнения. Мерки и основни средства за защита.

Болничната помощ и болничната инфраструктура в град Свищов е с общинско участие в управлението. За област Плевен болничната дейност има над общинско значение.

Полезни за управлението на здравните заведения са разработените схеми за оповестяване на опасност от наводнение в лечебно заведение и принципно разпределение на цялото пострадало население при наводнение, след инцидента за лечение и евакуация до болничните заведения.

Анализът на данните потвърждава, че е създадена много добра организация за оказване на медицинска помощ на пострадалите при наводнение и в двете общини Плевен и Свищов и Правилно организирани мероприятията от институциите (РД „ЛБЗН“, РЗИ и БЧК) за защита на населението в общините Плевен и Свищов.

В третото проучване е анализирана информираността и готовността за защита при наводнения на български граждани от Дунавски район на възраст от 18 до 39 години. 40 – 65 г. Съпоставяне на двете възрастови групи.

При проведеното проучване са анкетирани общо 240 души, с местоживеене от област Плевен и община Свищов. Използван е социологически метод за проучване на информираността и готовността за наводнения на български граждани от Дунавски район.

Обобщените данни доказват, че е висок процентът на неинформираност за потенциална заплаха от наводнение – млада група - 55%, зряла – 75%.

Ниска е информираността на двете групи относно плана за защита при бедствия, част „Наводнения“ – в големите градове 30%, в малките – 22% и селата – 14%. Недостатъчна е информираността, относно организирането на помощта при наводнение – 18-39 г.- 47% и 40-64 г.- 38%.

Интересни са констатациите, че приблизително два пъти повече младата група (52%) спрямо зрялата група (31%) правят предварително застраховка на дома и имуществото си.

Ниска е самооценката за знания и умения относно правилното поведение и защита при наводнение и при двете групи: млада група – 36%, зряла възрастова група 18%.

На въпроса „Считате ли, че трябва да се повишат собствените ви знания за защита и правилно поведение при наводнения?“ болшинството – 81% от младата група и 70% от всички респонденти отговарят утвърдително.

Важна част от дисертационният труд е Разработването на протоколи за подготовка на болници при опасност от наводнения и извън зона на наводнения.

Подробно са разработени:

- Действия на ръководството;
- Действия на персонала;
- Действия за пациентите при необходимост от евакуация;
- Изчисляване ежемесечно на необходимите транспортни средства за евакуация на пациенти и персонал.

Направени са много препоръки към следните институции: Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“; кметовете на община Плевен и община Свищов; работодателите от общини Плевен и Свищов; медиите; МОН;

Министерство на здравеопазването и Регионални здравни инспекции Плевен и Велико Търново; Български червен кръст и Басейнова дирекция-Плевен.

Общите изводи анализират и обобщават направените проучвания.

Разработени и приложени са значителен брой фигури, схеми, карти и др.

Приносите на дисертационния труд са много важни и основно практически насочени: Научно-теоретични и Научно-приложни.

Литературата включва достатъчно съвременни български и чужди автори.

Заключение:

Дисертационният труд на тема „Наводненията – здравни и екологични проблеми за Дунавски район“ е актуален и отговаря на наукометричните критерии, както и на правилника за развитие на академичния състав на МУ – Варна.

Предвид гореизложеното, гласувам положително и предлагам на уважаемото Научно жури да гласуват положително и на докторанта д-р Росица Василева Петрова да се присъди ОНС „доктор“ по докторска програма „Медицина на бедствените ситуации“, професионално направление: 7.1 Медицина.

Подпис:

(проф. д-р Красимир Гигов, дм)